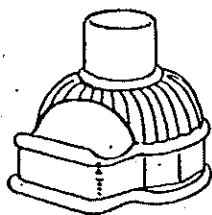

Inktpotten en hun geschiedenis (2)

Bijzondere inktflesjes

In het vorig artikel vermeldde ik dat slechts weinig Nederlandse inktflesjes een eigen naam hebben. De meeste gebruikte is de penlegger, waarvan een acht-tal modellen werd afgebeeld.

Een heel bijzondere penlegger is de koepelvormige flacon uit de beginjaren van de fa. Talens (1900). Dit koepeltje met bijgebouw kwam in twee groottes op de Nederlandse markt, nl. met een inhoud van 35 en 25 gram. Het model doet enigszins denken aan het Capitool in Washington. Het is daarom ook erg waarschijnlijk dat dit flesje werd vervaardigd naar het voorbeeld van een Amerikaans exemplaar. Deze vorm werd in Amerika nl. ook gebruikt als inkt- en als reukwaterflesje.

Een uitzonderlijk mooi inktflesje, gewild bij iedere verzamelaar, jammer dat slechts weinig exemplaren bewaard gebleven zijn. Denkelijk liep de verkoop destijds niet goed vanwege de prijs: respectievelijk f. 0,50 en f. 0,35, terwijl een eenvoudig glazen exemplaar voor f. 0,10 of f. 0,08 over de toonbank ging.

Met recht een luxueuze inktpot, dit koepeltje met zijn aluminium capsule.

De fa. Talens gebruikte rond 1920 nog een penlegger-model, dat echter niet als zodanig in de catalogi werd genoemd. Dit flesje werd nl. aangeduid als het siphon-model, vanwege het feit dat de nek hetzelfde inktpeil behield. Dit om gemakkelijk in te kunnen dopen bij het vullen van de vulpen. Dat in die dagen nog lang niet iedereen een vulpen bezat en dat de inktfabrikant daar rekening mee hield, blijkt uit de twee dwarse uithollingen op de rug van het flesje. Deze zijn bedoeld voor het wegleggen van de penhouder, tijdens een moment van rust bij het schrijven.

No. 422 K.

Dit model is karakteristiek voor de periode waarin nog veel met de kroontjespen werd geschreven maar waarin de vulpen steeds meer zijn entree deed.

De langhals.

Zo'n tien jaar later (+ 1930) introduceerde de fa. Gimborn de opvallende "langhals", speciaal voor de vulpengebruikers. De lange hals was vooral bedoeld om opspattende inktdruppeltjes tijdens het vullen zoveel mogelijk in het flesje te houden, waardoor "ongelukjes" op papier of op de kleren werden voorkomen. Dit soort flesjes kende echter één nadeel: de laatste inkt kon er slecht uit worden opgenomen. Al spoedig ging de firma over naar een gewijzigd model nl. met een glazen knikker in het halsje. Door het flesje schuin te houden vulde zich het bovenste inktreservoir, de knikker voorkwam terugstromen. Zo kon men tot praktisch de laatste druppel het flesje leegmaken.

De langhals-familie bestond buiten de voorvader in 1930 uit vier leden: twee baby-langhalzen (een rond en een achtkantig model) en een groter formaat met dezelfde vormen.

De ronde vormen dragen op de schouder het glasopschrift "Gimborn" en onderaan bij de rand "Langhals-baby".

De Langhalsfamilie

Hoogeveen, september 1983.

Anne Aalders.

Gehoord over een uitgeslapen flessenverzamelaar:

"Hij is zo glad als een olieflesje!"